Р Е П У Б Л И К А Б Ъ Л Г А Р И Я

Ч Е Т И Р И Д Е С Е Т И В Т О Р О Н А Р О Д Н О С Ъ Б Р А Н И Е

Проект!

З А К О Н

за изменение и допълнение на Закона за народната просвета

(Обн. ДВ. бр.86 от 18 Октомври 1991г., изм. ДВ. бр.90 от 24 Октомври 1996г., изм. ДВ. бр.36 от 31 Март 1998г., доп. ДВ. бр.124 от 27 Октомври 1998г., изм. ДВ. бр.153 от 23 Декември 1998г., изм. ДВ. бр.67 от 27 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.68 от 30 Юли 1999г., изм. ДВ. бр.90 от 24 Септември 2002г., изм. ДВ. бр.95 от 8 Октомври 2002г., изм. ДВ. бр.29 от 31 Март 2003г., изм. ДВ. бр.71 от 12 Август 2003г., доп. ДВ. бр.86 от 30 Септември 2003г., доп. ДВ. бр.114 от 30 Декември 2003г., изм. ДВ. бр.40 от 14 Май 2004г., изм. ДВ. бр.28 от 1 Април 2005г., изм. ДВ. бр.94 от 25 Ноември 2005г., изм. ДВ. бр.103 от 23 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.105 от 29 Декември 2005г., изм. ДВ. бр.41 от 19 Май 2006г., изм. ДВ. бр.105 от 22 Декември 2006г., изм. ДВ. бр.113 от 28 Декември 2007г., изм. ДВ. бр.50 от 30 Май 2008г., изм. ДВ. бр.35 от 12 Май 2009г., изм. ДВ. бр.36 от 15 Май 2009г., изм. ДВ. бр.74 от 15 Септември 2009г., изм. ДВ. бр.50 от 2 Юли 2010г., изм. ДВ. бр.78 от 5 Октомври 2010г., изм. ДВ. бр.9 от 28 Януари 2011г., изм. ДВ. бр.23 от 22 Март 2011г., изм. ДВ. бр.99 от 16 Декември 2011г., изм. и доп. ДВ. бр.102 от 21 Декември 2012г., изм. ДВ. бр.68 от 2 Август 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.84 от 27 Септември 2013г., изм. и доп. ДВ. бр.109 от 20 Декември 2013г.)

§ 1. В чл. 16 се създава т. 20 със следното съдържание:

„20. психологическа подкрепа”

§ 2. В чл. 17, т.4 след цифрата „16” се поставя запетая, съюзът „и“ се заличаваа след цифрата „19“ се добавя „и 20“.

§ 3. В чл. 39 се правят следните изменения и допълнения:
1. Създава се нова ал. 4:
„(4) Процесът на обучение и възпитание в детските градини и училищата, както и взаимодействието с родителите, се подпомагат от психолог и/или педагогически съветник.”
2. Досегашната ал. 4 става ал. 5 и се изменя така:
„(5) На учителите, на директорите, на психолозите и на педагогическите съветници се осигуряват условия за повишаване на квалификацията им и за кариерно развитие.”

§ 4. В чл. 40 се правят следните изменения и допълнения:
1. В ал. 1 след думата „директорите” се поставя запетая, съюзът „и“ се заличава, а след думата „помощник-директорите” се добавя „ и психолозите и педагогическите съветници”.
2. В ал. 2 след думата „учителите” се поставя запетая и се добавят думите „с психолозите, с педагогическите съветници”.
3. В ал. 4 след думите „учител (възпитател)” се добавят думите „психолог и педагогически съветник”.
4. Създава се нова ал. 7 със следното съдържание:
„(7) Психолози и педагогически съветници, постигнали високи резултати при работата с децата и учениците, се поощряват с грамоти и с награди при условията и по реда на наредба, издадена от министъра на образованието и науката съгласувано с министъра на финансите.”
5. Досегашната ал.7 става ал.8.

§ 5. В чл. 42, ал. 3 след думата „учителите” се поставя запетая и се добавят думите „психолозите, педагогическите съветници”.

§ 6. В чл. 46в, т. 5 след думата „учителите” се поставя запетая и се добавят думите „психолозите, педагогическите съветници”.

Преходни и заключителни разпоредби

§ 7. В двумесечен срок от влизането в сила на този закон Министерският съвет и министърът на образованието и науката привеждат приетите, съответно издадените от тях подзаконови нормативни актове в съответствие с този закон.

§ 8. Законът влиза в сила от деня на обнародването му в "Държавен вестник".

Вносители:

МОТИВИ

Българското образование е изправено пред предизвикателствата на динамично протичащи промени в обществените отношения:

- променят се ролята и възможностите на семействата в грижата за техните деца;

- нараства броят на децата и учениците, които се отглеждат в непълни семейства;

- голям брой родители работят в други населени места или извън граница, а децата се отглеждат от други членове на семействата;

- все по-осезателна е необходимостта от социална работа и адаптация в училищата и детските градини, включително при интегрираното обучение и възпитание на деца със специални образователни потребности.

Трябва да признаем също така, че в съвременния свят все повече се засилват тенденциите за проява на агресия, особено на агресията между децата. Отговорът на обкръжението и възрастните, които имат задачата да възпитават и образоват децата, е продиктуван от необходимост от създаване на безопасна и сигурна среда във всички места, в които децата живеят, учат и се развиват. От тази гледна точка се повишава значението на позитивните отношения между участниците, създаването на благоприятен психологически климат и необходимостта от подкрепа за децата и учениците да развият силните си страни. Детската градина и училището имат ключова роля в този процес. Необходимо е да се развие, укрепи и повиши техния капацитет да отговорят на нарастващите потребности на децата и учениците.

От друга страна, процесът на обучение не може да бъде пълноценен, когато пред него има бариери. Характерът на бариерите пред ученето, научаването и участието на децата и учениците често пъти се провява чрез поведението, емоционалните им реакции, отношенията с връстници и авторитети в училище. Необходимо е детската градина и училището да намират гъвкави начини за отговор на многообразието от заявки на децата, защото основните години на тяхното личностно формиране протичат в образователното пространство.

На този фон се откроява ролята на специалисти, които са подготвени за работа с отношения, поведения, социално включване и образователна интеграция по начин, който помага за следването на индивидуален подход към нуждите и същевременно за улесняване на груповия живот и споделянето на отговорности.

Не на последно място е несправедливия пропуск в действащото законодателство педагогическите съветници и училищните психолози, както и директорите да не могат се възползват от право за кариерно развитие, както останалите техни колеги в училище.

С оглед на гореизложеното се налага необходимостта от ясно регламентиране на дейността на тези специалисти като гаранция за пълноценното им ангажиране в работата на образователните институции, за да се оптимизират всички гореспоменати области, за което неминуемо се изисква компетентна и професионална намеса, каквато притежават педагогическият съветник и психологът по презумпцията на тяхната професионална квалификация. Това може да бъде постигнато само, ако дейността им бъде регламентирана на ниво закон и разписана в подзаконовите актове с цел постигане на систематичност в определяне на функционалните им задължения, заетост и професионално развитие.

Считаме, че предлаганите промени ще допринесат за утвърждаване авторитета на психолога и на педагогическия съветник, както и за повишаване на качеството и мотивацията за професионална дейност.

Проектът на Закон за изменение и допълнение на Закона за народната просвета попълва и още един пропуск, а именно въвежда и кариерно развитие на директора. Тема, която многократно вече няколко години се повдига от работодателските организации.

Директорът на детската градина и училището играе ключова роля за развитие и прилагане в практиката на държавната политика, както и за повишаване качеството на образованието, за гарантиране на достъпа на всяко дете до него чрез създаване на необходимите му условия за подкрепа и развитие.

Системата за кариерно развитие и на управленските кадри в системата на предучилищното и училищното образование ще подтикне към поемане на повече отговорности и ще създаде стремеж към заемане на по-високи длъжности с поемане на повече отговорности. Това ще допринесе за подобряване на образователната среда, а оттам и до по-добри резултати на българските ученици.

Вносители: